

Szomorú a halál, ha a távozó nem fejezhette be, mit e földön megkezdett... és milyen lelki fájdalom lehet annak, aki apró gyermekeit, öreg édes anyját hallja zokogni, kétségbeesni — és mégis megy, mert mennie kell.

Nyugodtan tér meg őseihez az, aki egész életén át jó, nemes volt... és szétesik a család, ha a család feje, aki eddig összetartotta a rokonságot, kidől a sorból.

Emlékezem én is csoda jó; ritka nemes szívű, öreg asszonyra... nem régen hagyta ő is itt ezt a sivar világot, távoztával magával vitte családját szeretetét, magával vitte azt az összekötő kapcsolatot, mellyel összefűzte a népes családot.

Ritka a mai világban az oly igaz szív, mint amilyen az övé volt.

Szerette mindenki — idegenek álltak körül — és zokogtak koporsójánál; elhalmozták virággal; illatos rózsákkal, nyíló szegfűkkel hálálták meg, hogy életében szétosztotta embertársai között szíve virágait.

Enyhül az égő fájdalom, ha látja a család, hogy mily igaz részvétellel osztoznak gyászában az emberek.

És ilyenkor lehet látni, hogy mégis van az emberek között igaz, — nemes.

Ilyenkor győzedelmeskedik szívünkben az az érzés, hogy szeretnünk kell embertársainkat.

Nyugodtan pihenhet sírjában, ott a *máramarosi kéklő havasok alján* — nem élt hiába és a helyesen eltöltött évek után, békével térhetett meg már ott nyugvó szerettei közé.

S ha ismét tavasz lesz a természetben; sírja is kizöldül a legnemesebb öreg nőnek; virág virág mellett borítja a kedves hantot... és megnyugvást költözik a gyászoló szívekbe...

Mi, akik itt maradtunk, tovább rohanunk életünk hajóján a fodrosodó hullámokon... nem jut eszünkbe a nagy rohanásban, hogy a vékony fonal elszakadhat... s vajjon hányan közülünk mehetnek el bátor szívvel?

Nem a világot nehéz itt hagyni, hisz azon ugyan nincs mit sajnálni, — de végtelen szomorú akkor a válasz, mikor nincs befejezve földi működésünk.

Miért nem látja be az emberiség, hogy hiába tülekednek — egymást agyongázolva —, végeredményben mégis odajutnak, ahova mindnyájan... Régi német temető korhadt fakeresztjei között bolyongva, olvastam ezt a pár sort:

*„Im Leben ist kein bleiben Glück,
Wir Leben nur ein Augenblick“.*

Kóbor lantos, ki ott pihentél a hant alatt, miért fájt neked az élet?

Hisz igaz, hogy rövid, de arra mégis elég hosszú, hogy emberileg éljünk.

JÖN AZ ESTE...

A Debreceni Szemle számára írta: KRIZSOLYI ERZSIKE

*Remegős árnyak alkonyi égen
Sejtelmes, lomha, párák ködök —
Haldokló sugár csillan egy résen
Opálos szélű felhők mögött.
Mig süllyed a nap, süllyed a mélybe:
Ébred az est, az óriás alak,
Piheg a föld a léptei alatt.
— Megyek elébe.*

*Karját kitárva, már jön az uton,
Jóságos arcu, szelid öreg.
Remegő szivem roskadva huzom
Feléje, mert csak ő enyhíti meg.
Csókkal fog vonni majd a keblére
S vállára hajtom bus homlokomat —
Oh, tudom, ő majd szívesen fogad, —
— Megyek eléje.*

*Megyek eléje, az örök estbe,
Tünő, testellen árnyak közé.
— Köszöntöm némán — s éjszini leple
Széttérül lágyan, fejem fölé.
Aztán elalszom, — várva, remélve,
Hogy szivem, a vérző, a fáradt, a rab
Többé nem ébred fel, ha két a nap...
— Megyek eléje.*

A debreczeni „Kis Pípa“

A Debreceni Szemle számára írta: MÓRICZ PÁL.

Az 1880-as esztendőktől Debreczenből országos hírnévre emelkedett (a Cegléd-utcán a Papp Gyurka-féle Kis-Pípa vendéglőben) a gróf Vay Dániel, gróf Teleky Sándor ezredes és a református püspöki titkár (volt 48-as vadászfőhadnagy), Bodossy Pál bátyánk asztaltársasága. A két mágnás nevét sokan emlegették a régibb Magyarországon, Bodossy nem volt grófi származás, ámde nálánál nemesebb megjelenésű daliát nem ösmertem. Még magas korában is magyar uri férfiszépség volt, hozzá szikrázóan ötletes, minden lársán felülemelkedő gavallér s mélyen érző költői lélek is. Előkelően szerény és dicsekvésnélküli vitéz katonája a nagyidőknek, aki a böles világi Vay és kalandos lovag Teleky mellett sem szorult félre, sőt egymaga lelke volt a társaságnak.

— Pali bátyám! Pál bátyám! — volt a Bodossy neve az alsó és felső tiszavidéki református vármegyék úrinépe előtt. Ahol személyesen nem ösmerték, a hetedik, tizedik vármegyékben távolfekvő kuriákba a diákok hordták el az ő gyönyörű magyar hírét. A két kálvinista gróf és a Bodossy asztalánál a tiszavidéki magyarság legérdekesebb alakjai összetalálkoztak. Földesurak, református papok, podolini számkivetésre kész piaristák és kollégiumi bohém tanárok, a főiskola öregebb diákjai a theológiáról és jogakadémiáról, ügyvédek, bírók, városi és megyei tisztviselők, katonatisztek, színészek, színésznők, nagycivisek, bor-megissza vén kálvinista tanítók, írók, újságírók, lapkiadók, félbenmaradt és minden szép reményre jogosult zsenik átutazó ellenzéki képviselőkkel tarkítva, akik közül csak Thaly Kálmánt, Illyés Bálintot, a harangszavu Uray Imrét, Papp Eleket, Kiss Albertet említem fel... Az „uri civisek“ közül ölelnivalón kedves tagja volt a társaságnak Vértessy Lajos. A nagy színművész Zilahy Gyulát, akinek csak „Zsül ecsém“ volt a neve, különösképpen szerették mindnyájan s ha Zsül egyszer-egyszer lekéselt a mindenesti összejövetelről, Vértessy szemrehányón nógatta a bájjos művésziút:

— Gyűjjön! Gyűjjön már no Zsül ecsém! Peletykáljunk egy kicsit... — Azonban a peletykálásnál nem állott meg Vértessy Lajos. Minden szép célra kinyílt az erszénye is. Mindamelllett Vértessy Lajosnak is került ellenlábasa, a többszörös milliomos nagy pénzkufár civis Kavicsdi, aki — megszállván a jólélek — harangot öntetett a verestemplom tornyába. — Átkos pénzen készült szégyenharang ez,

— méltatlankodott Vértessy, — a szent ekléziának el sem kellett volna fogadni. Valahogy ki kell köszölni ezt a csorbát, hát meg is cselekszem. Én meg most már órát csináltatok a verestoronyhoz...

— Nem értem Lajos bátyámat! — érdeklődött az ártányfejű (értsd: a vastag nyakára!) nagyrabéi és szoboszlói Thóth László pópista tanító és debreceni ujságcsináló ott helyben, akinek a tiszaujlaki pedrótól mindig öklelésre állott a tinószarvu hegyes bajsa és akinek a vers szerint: „érdeme volt a debreczeni uzorás hajsa“, — nem értem Lajos bátyámat mi dicsőségét keresi abban, ha majd az uzorás Kavicsdival együtt emlegetik?

Vértessynek felvillant a szeme:

— Hát megmondom neked, öcsém! Kavicsdi komám holta után sem nyugszik meg abban, hogy az én órám kalapácsa örökéig ütiveri az ő bűneinek megváltásául szánt nagyharangot!... Tényleg így is történt. A verestoronyból ma is hallani, hogy zivataros éjféleken miként veszekszik, csattog s pattog kísértetiesen zúgva-búgva a két kemény — immáron halott — ellenfél lelke...

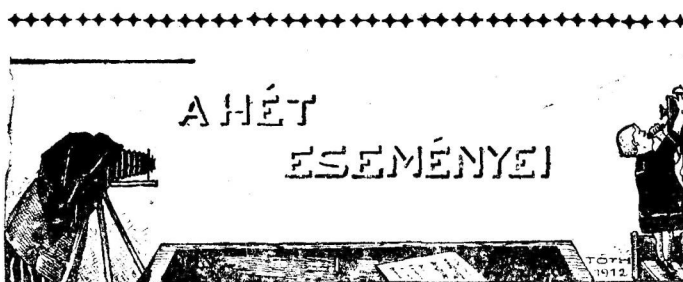
Vay Ábrahám grófi atyafi látogatóban, református egyházkerületi közgyűlés idején Vályi János főkurátor, Kiss Áron (később református püspök), az érmelléki ezermester Nagy István esperesek is többször társultak itt. A színházról Ellinger Ilona, Békéssy Rózsi, Loesi mama, a két lúdtalpu páratlan kómika, az érdekes Halmayné, vendégszerepléseikor Blaháné is, Ujházi, Vizvári, Ecsedi Kovács Gyula, Zilahy, a kedvelt Zsül, Rónaszéki Gusztli, Szatyi bá (Szathmáry Árpád), a baritonista Haday Sanyi, a nagyobbfejűek közül, szeretettel keresték fel ezt a helyet, melynek nevezetességét szolgálta az örökös kórista Gulyás Miska is, aki Papp Gyurkától ingyen kapott ebédre-vacsorára ételt (amennyi belefért), csak hogy sort igyon a mulató urakkal (persze, szintén mint vendég), s nem Papp Gyuri volt az, aki ráfizetett erre az eredeti üzletre. A rezessoru öreg Kerékgyártó kántor bátyánk, szerényen három deciliterezzgetve, nem kevesebb diószegi bakart pusztított el. Amikor a mágvikás Hatvani zseniális utódja, a kollégiumi kiváló fizikus, Nagy Pál tanár tartott szabad előadást a fehér asztal mellől, megállottak a szemek, elnémultak a nyelvek, hogy végül harsogó kacajjal törjenek ki a felvillanyozott kedélyek. Kacagott még az is, akinek a rovására ment a szabadelőadás, mig-nem a recsegős Beér Kálmán rendőrkapitány rákezdett a nőjára. Biz ez sem volt utolsó élvezet: olyan recsegős hangja volt Kálmán urnak, hogy a kedves öreg Herman bátyánk zsebében akárhányszor összetörte a borkoresolyának vásárolt — mogyorót... Még a vén Kutasi Imrét is felülhaladta korra, Zichermann Herman volt a debreczeni ujságkiadók nesztora. A 48-as idők viharait is átélte jó öreg „Debreczen—Nagyváradai Értesítő“ szerkesztette és adta ki áldozatkészen. Egész sereg bohémcimboraságot maga köré gyűjtött Hermann barátunk, akivel bizony „lapszerkesztés“ és „kiadás“ közben a különös eseteknek egész sorozata esett meg, amidőn Szombathy Jankó, Siposs Bálint, Timár Imre, olykor Szabolcska Mihály is, természetbeni ellátás mellett, a szerkesztő segédjei voltak. Persze, minden lapszám összeállítása (szerencsére heti ujság volt a jó öreg Értesítő) alkalom volt az — ivogatásra; hát ittak is a fiúk szerkesztés előtt, szerkesztés közben, szerkesztés után is, sőt némelykor inkább ittak, mint szerkesztettek a Herman bácsi gaszkónyi legényei.

FINALE.

A Debreczeni Szemle számára írta ZÉTA.

Ágyam fölött gubbaszt az Árnny,
A véremmel birkózva, küzdve —
Huzd el a függőnyt jó anyám,
A lázmérőt dobd már a tűzbe!
Apám arcképét tedd elé
Ide az ágyam oldalára.
— Apám! megyek már nemsokára,
A sirkapuknál jöjj elé.
— Anyám! — ott lenn a kis fiókba'
Van egy lepréselt őszi rózsá.
El ne felejsd a nagy zavarba' —
Tedd majd ide a homlokomra!
... És ha elalszom most — talán —
A vén szobák nyiljanak egybe.
És csend legyen. Csak te, anyám,
Hajolj ide halott szívemre...

Házbérnegyed táján.

Most elsején megint *fertály* van, vagyis műveltebb nyelven, házbérnegyed. Ez a legsöndesebb fertály a négy között, mert februárban, télviz idején nincs hurcolkodás, legfőlebb csak kilakoltatás; de azért a nevezetes nap külön karaktere határozottan meglátszik, ha nem is az utcán, az emberek arcán. Jó ismerősök, ha találkoznak, ezekkel a szavakkal köszöntik egymást:

Te már tul vagy rajta?

A kérdezett akkor is sóhajt egyet, ha azt feleli, hogy: *igen*; de sóhajt akkor is és pedig még nagyobb, ha az a válasza, hogy: *még nem*. Minden bővebb körülírás vagy magyarázat nélkül tudja mindenki, hogy a kérdés fertály napján másra nem vonatkozhatik, mint a házbér fizetésére, aminthogy nyilvánvaló a tartalma ennek a kérdésnek is, hogy:

— Történt-e valami?

Erre a kérdésre a felelet vagy ez: *hogyan*:

— Hála Istennek, nem!

Vagy pedig ez, *hogyan*:

— Képzeld, már megint!

Ez a dialogus, amely rendesen folytatása az előbbinek, szintén a házbér körül forog, de a következő évnegyed házbér körül. A körül, hogy — emelték-e ezt a házbért? A házbérrel Debreczenben két dolog történhetik. Az egyik az, hogy nem emelik, de ez ritkán fordul elő, a másik meg az, hogy emelik, ami már sokkal sürűbben fordul elő: de soha se végleges, mert nincs az a fölemelt házbér, amit egy idő múlva még följebb ne emelnének. A fertály tehát elsőrendű kritikusi nap, amely a maga határozott voltában arra se szorul rá, hogy Falb professzor, ha ugyan még élne, megjövendőljje. És igazán megható dolog látni a nagyvárosban a kritikusi nap felhőt az emberek borus homlokán. Madár a fészken érezheti ezt a különös szorongást, mikor vihar készül és erős szél bontogatja a szárnyait. Nem kedves nap az a *fertály* és sok száz-

ezer ember szive lesz könnyebbé, ha baj nélkül el-
zugott a fejük fölött.

*

Az idén azonban még szomorubb az emberek
arca. Nem azért, mert fél a steigerolástól, hanem mert
még a nem steigerolt, régi házbért is alig tudja fizetni.

Egyébként most a házi urak valóságos kezes-
báránnyokká változtak. *Rengeleg az üres lakás Debreczenben s májusra még több lesz.*

Nem csak azért, mert az ujonnan épült bérházak
fölszívják magukba a lakók egy nagy tömegét a
rég, öreg házakból, hanem mert mindenki igyekszik
kisebb lakást elfoglalni. Még a tehetősebb polgárok
közül is sokaknak jut eszébe az a közmondás, hogy :
sok jó ember megfér egy kis helyen.

A nagy 5—6 s ennél több szobás lakosztályok
fele üresen marad s azokat majd át kell alakítani
apróbb lakásokká.

Mert csődöt mondott a butorozott szobákkal való
spekulálás is. Több az ember, mint a fóka, illetve több
a butorozott szoba, mint a butortalan lakó!

*

Az idén tehát a háziurakra nézvést is szomorú
lesz a fertály. És igazán óriási dilemma előtt fognak
állani. Nem tudják már, hogy mért busuljanak job-
ban, hogy vajjon azért-e, mert nem lehet a házbért
ugy emélni, mint a nők a szoknyát sáros időben,
vagy azért, hogy még a felemeletlen házbért sem
tudják fizetni az emberiség született alperesei, akik-
nek nincs hajlamuk a lelkifurdalásokra, s akiknek
poloskás butoraira vevő is alig akad a mai zavaros
időkben.

(=) **Panamaszagu** illatok terjengtek a héten is a
levegőben. Igazán nem tudjuk elképzelni, hogy a
hírlapokban dobra vert közügyi visszaélések milyen
hatással vannak a közönségesen becsületes közönség
kedélyhangulatára, de azt tartjuk: sem az országban,
sem itt Debreczenben nem használunk a köznek a
botrányok pertraktálásával, mert ezekből a botrányos
hírlélekből csak egyetlen következtetés vonható le,
hogy tisztességes munkával majdnem lehetetlen meg-
élni ebben a szegény országban és hogy mindenkit,
aki vitte valamire, csak a panamák segíthettek. Mert
ha minden igaz, amit az ujságok megírtak, akkor az
emberek, — már akik vitték valamire az életben — két
félék, — akiket lelepleztek s akiket ezután fognak
leleplezni.

(X) **Szávay Gyula** itt, Szávay Gyula mindenütt.
A gaskönyvi legények brigadéros a ma iparkereske-
delmet védő reformokon tör a fejét, holnap már a
Csokonai-kör felolvasó ülésén pengeti a lantot s
holnapután könytelen zokogástól elfuladt lélekkel
dörög bele a pletykáznai szerető társadalomba, hogy
ne tovább! Ne beszéljete embertársaitokról annyi
rosszat, hiszen a rossz hír existenciákat öl. Debreczenben
csakugyan divat lett utóbb még a Rotschildokról is
fizetésképtelenségeket terjeszteni. Szávay Gyula
jól akarása aligha nem kútba esett. A debreczeni
emberek nagy része nem élhet meg anélkül, hogy
kellemetlen híreket ne terjesszen embertársairól,
most hogy ennek veszedelmes hatását tudja — csak
még *annál inkább.*

(V) **Volt vagy tiz öngyilkosság** a megyében az
elmúlt héten. Elrettentő adatokat mutat a statisztika
az anyagi bajok miatt halálba menekülőkről. Mert
hölgyeim és uraim! az a tiz öngyilkos mind azért lőtte,
akasztotta fel magát, mert félt az élet küzdelmeitől.
És egy sem azért, mert nem általános, nem titkos és
nem községenkénti a szavazati jog. Mégis az egész

ország azért van lázban a lapok szerint, mert a nemzet
szavazata reformot kíván. Arról azonban senki sem
gondoskodik, hogy télvíz idején az elmaradt jótékony-
előadások, bálak, táncvigalmak elmaradt jótékony-
ságra szánt jövedelmei helyett valami egyéb módo-
zatok közt segítsünk a köznyomoruságon. Most látszik
meg, hogy nálunk csak a tánc, a dobzódás volt a
fontos mai években s csupán álarc az élvhajhásztól
kipirult arcunkon — a jótékonyosság.

(—) **A nyugati hajnalodás.** Világrengető ötlet!
Ragyogó guny, üde merészség, a pokolbéli genie gyö-
nyörű felvillanása! Erről rád ismerek, pompásan lob-
banó francia hevülés! Te kedves, te elmés, te tüzesen
szertelen gall nőcske, ki ma még mámoros emlékezés-
től sóhajtozva, a piétás és babonás áhitat kék szalag-
ján füzöd nyakadba a kedvesed képét, és holnap már
kacagva akasztod a drága medaillet a kiskutyád nyak-
szijára, a piétás kék szalagját meg elhasználad haris-
nyaköltőnek! Igazad van! Vagy így, vagy úgy! A
szürkén kullogó középszerúséget föl kell rugni! Ha
már megkezdtük a lelkesedést, hát lelkesüljünk igazán
gyorsan és nagy ugrásokban! Ha már belekaptunk a
nagyakarításba, hát pucoljuk olyan vidáman a por-
réteges, molyos vén szobát, hogy táncoljon, örüljön
és nevéssen a napsugár a fényesre törült holmin! Hát
hiszen nem kell nagyot gondolni a dologról. Az egész
csak annyi, hogy színházat akarnak csinálni a mont-
martrei Jézus-szive templomából. Érted ezt, nyájas
olvasó? Színházat! A Jézus-szive templomából! De
ez még semmi. A színházban először is Torpuemadát
akarják előadni; meg Tartuffe-öt! Érted, olvasó?
Torpuemadát! Meg Tartuffe-öt! A Jézus-szive templo-
mában! Hallod ezt, jó öreg Eugène Sue, meg te,
királyi Zola, meg mindnyájan ti egyházkövező latrok,
kiknek pápai átok szemfödele alatt poilad a „sontja”!

*

— *Ha nő vagy férfi* olcsón akar öltözködni: szöveget
Fischer Adolf és fia (Piac-u. 61.) czégnél szerezz be.

— *Löbl Gyula és Társa* látszerész és fényképezési
szaküzlete Piac-u. 63. szám. Telefon szám 869.

Apollo mozgósínház.

Igazgató Deési Alfréd.

Szombat, vasárnap. Közkívánatra még két napig

A sátán.

Szinjáték 8 felvonásban.

Remek kiállítás!

Szenzációs felvétel!

Előadások kezdete délután 5 órakor. Vasárnap dél-
után 3 órakor.

*

Aki hibáit megismeri: bölcs ember. Aki hibáit
bevallja: bolond.

*

Sok beszéd az asszonyoknál csak azt jelenti,
hogy nincs gondolatuk; a malom csöngettyüje is
csak akkor szól, mikor nincs örölni való gabonája.

IRODALOM.

Oh, azok a gyermekek! Nyolcvan vig apróság. Írták Nagy Endre, Szini Gyula, Tábori Kornél. Három kitűnő nevű író, aki már annyi mulatságot szerzett a magyar közönségnek, most a gyermekvilágba tett felfedező utazás gazdagon tértek onnan vissza. A kincseket, amiket szereztek. A *Vidám Könyvtár* most megjelent 14-ik számában adják át a közönségnek. A kedves kis könyv 40 fillérért kapható.

A börtön felé. Irla Gegus Dániel rendőrtanácsos. A Tábori Kornél szerkesztette Nagyharang (Ujságírók könyvtára) legújabb, most megjelent kötete ez, mely a bűnök világának rejtelmait tárja fel az olvasó előtt. A szerző, aki hivatásánál fogva bepillantást nyer a társadalom hajótörötteinek lelki világába s aki meglátja a börtön felé vezető út minden állomását is, kitűnő írónak, színes mesélőnek bizonyul, aki ért hozzá, hogy gazdag tapasztalásait és megfigyeléseit érdekfeszítően öntse formába. A csinosan kiállított könyv 1 koronáért kapható.

Az e rovatban felsorolt művek kaphatók Hegedüs és Sándor könyvkiadóhivatalában, Kossuth-utca 11. szám.

Ibolya virágcsarnok Debreczen.

HUDÁK BÉLÁNÉ

virágcsarnoka Szent Anna-utca 5. szám. +---+ Telefon 1006.

Élővirághból remekül kötött bálí-, estélyi-, névnapi-, menyasszonyi- és egyéb alkalmakra szóló csokrok. — Virágajándékok a legegyszerűbbtől a legelőkelőbb elrendezésig.

~ VIRÁGKOSARAK, GYÁSZ- ÉS ÜNNEPKOSZO-
~ RUK MŰVÉSZIES KIVITELBEN KÉSZÜLNEK. ~

SZÍNHÁZ.

Színházi hét.

A művészetek iránti szeretetünk jóleső érzéseivel jegyezhetjük fel, hogy a Zilahy—Békés-féle új rezsim a legszebb reményekre jogosít fel bennünket a szezon további vezetését illetőleg. A színház iránti érdeklődés folyton emelkedőben van s az igazgatóság úgy az új darabok beállításával, mint a művészi esemény számba menő vendégszereplésekkel, erre a nagy érdeklődésre méltán rá is szolgált.

Ragaszkodván a kronológikus sorrendhez, a *Faun* premierjén kezdjük. A darabra vonatkozó véleményünket már a bemutató előadás előtt elmondtuk, teljes mértékben ismertetve azt, mint nagyon sikerült, irodalmilag kiváló kvalitású színpadi alkotást. Csak ismételnünk, hogy a *Faun* Angolországban ezidőszerint aktuális, de mitőlünk még nagyon is távolálló szociologus tendenciája a magyar közönség előtt bizonyos mértékben a darab általános sikerének rovására esett. Egyéb mélyen szántó igazságai eltaláltak szíveinkhez, elméinkhez az utat az intellektuális közönségnél s jól esett tapasztalunk a darab szellemes aperszúii által kiváltott tetszésnyilvánításokat.

A *Faun* előadásban ráismertünk a *Békés Gyula* rendezői instrukcióira s önkénytelenül ráemlékeztünk az általa annak idején rendezett drámai összesek kiválóságaira.

A világ legfárasztóbb czimszerepét *Bérczi Ernő* játszotta. Semmit sem nőtt ez a fiatal művész a mi

szemeinkben, mert nagyon kvalitásos művészetével már régen tisztában voltunk. Nem lépett meg igazi művész sikerével, mely bizonyára szép pályafutásának egyik kiemelkedő határkövét van hivatva megjelölni. Ami alakításában kifogásolható, az a túlságos ambíció, mely fizikumát erősen próbára tette. A művészetet megértők előtt műelvezetet nyújtott ennek a fiatal színésznek, dicséretreméltó studiumokra valló *Faunja*, mely valóságos dicshimnusz mindannak, ami az emberben természetes, tehát emberi, mely fontos szövege sok-sok örökigazságnak.

A többi szereplők egyébként eredményes munkáját nagyon lefokozta az ő fölényes helyzete, de *Vajda Ilonka*, *Halassyne Etel*, *Kemény Lajos* és *Pethő Pál* jó keretet alkottak.

*

Góth Sándor és *G. Kertész Ella* vendégszereplése ünnepivé avatta a hét két színházi estjét. A tökéletes, abszolút-művészet diadalmas ünnepévé. Az alkotó művészi erő minden vonalon való megnyilatkozásait mohón figyelte a közönség. Csodálatos megérzéseknek, meglátásoknak sok millió színekkel való interpretálása, oly keveseknek adatott meg olyan pazar mértékben, — még az alakító művészet leghivatottjainál is, — mint ennek a művész párnak.

Most láttuk csak a *Baccarat*-ban miért uralja *Bernstein* a világ színpadjait a maga sűrű hazugságaival, erőszakosságaival, poezistelenségeivel. Azért mert bizik az alakító művész-lélek zsenijében, mely valószínűvé teszi még a valótlanságot is, egyetlen ötletével eltűnteti, puhára gyurja az erőszakosságokat, hangjának noduláltságával a poézis apró virágaival hinti be a lelketlen frázisokat is.

Az első felvonás hosszú dialogján, mint merészen ivelő fecske-röpülés, úgy siklott végig a *Góth* pár. *Góthné* a szerelmes asszony vallomásában, az igazi költészet egyszerű hangját szólaltatta meg, a szinte hisztérikus undort minden beszédnél hívebben festette az utolsó felvonásban egyetlen mozdulatával. Csupa tökéletesség volt a magyar színésznek ez a két kiválósága s egyáltalán nem csodálkoztunk azon, hogy a közönség végig tapsolta a felvonás közti szüneteket.

A többi szereplők közül *Kemény Lajos* alakítása volt az egyetlen, mely nem színtelenedett el, teljesen mely helyet biztosított magának becsületos eszközeivel az összesben.

*

A *Papa*-ban, ebben a bájos vígjátékban a *Góth*-pár sokoldalú művészetük újabb friss, eleven színeit ragyogtatták. Itt nincsenek sötét árnyalások, csupa derült világosság, napsütés minden. *Góthné K.* Ellára alig ösmert rá az előtte való napi közönség új alakításában. Micsoda széles skálát uralhat ez a művészet, ha megtörténhetik ez a csalóka látszat. Az a filligrám, csupa ideg asszony hogy alakulhat át másik estére ilyen temperamentumos, élni, ragyogni vágyó leányalakká?! Szinte ezen tündöttek a nézőtérén.

Persze a vendég művészpár sikerének fokmérője, a legmagasabb fokot mutatta egész a szünetek szünet nélküli áttapsolásaig.

Az előadásról magáról most többjót mondhatunk. *Kemény Lajos* most is az elsők közt járt s nagyon jó volt egy epizódszerepben *Lajthay Károly*. *Szászhalmy György* a beteg *Bérczi Ernőt* helyettesítette elég szép sikerrel, különösen a két első felvonásban.

S.

Janatka Alajos kereskedelmi és műkertészeti telepe a Szoboszlói uton. (Virágüzlete Debreczen, Piác-u. 59. sz. Telefon 8-44. Telep-telefon 10-46.)

A farkas.

Dr. Kelemen, ügyvéd	— — — —	Lajthay Károly
Vilma, felesége	— — — —	Halassy Mariska
Jani, fiok	— — — —	Radnothy
Szabó György	— — — —	Pethő Pál
Kegyelmes asszony	— — — —	Serfőzy Etel
A tikár	— — — —	Lévai Farkas Pál
Micike	— — — —	Arday Vilma
Ritterné	— — — —	Uti Gizella
Michál hadnagy	— — — —	Szászhalmy Gy.
Zágony hadnagy	— — — —	Bérczi Ernő
Főpincér	— — — —	Kállay
Szobaleány	— — — —	Aszalay
Szakácsné	— — — —	Erdélyi Margit

Gyökeres tyukszemirtó Kárpáti-szesz kőszvény szemölcsöt, tyukszemét kiváló hatással bír. Ára 1—2 K. és bőrkeményedést azonnal megszünteti. — Ára **Alatus** apróvész eleni szer, csodás hatása. +++++ Ára 1—2—4 korona. +++++

A fenti szerek egyedüli főraktára és készítője **HARSÁNYI LAJOS** gyógyszerháza a „Reménység”-hez Debreczen, Csapó-u.

Dr. Kelemen ügyvéd féltékeny a feleségére és a farkasra, aki az ő fehér báránkjára körül ólálkodik. Pedig a felesége becsületes jó asszony. De ez az asszony valamikor, még nem is olyan régen, leány volt, leány, akiből a házasság mindent kiölt, csak az álmodást nem. Az asszonynak van egy leánykori udvarlója, aki hét évi távollét után fölbukkan. Az asszony elalszik és megálmodja, hogy szerelmese visszajött érte... Az álma egyre szebb lesz, egyre gazdagabb. Fölebred. És most igazán visszajön érte szerelmese... de vele együtt már az élet, az ébrenlét, a józanság, az okosság, a kötelességek, férj, gyerek, megalkuvás, beletörődés stb. A bárány, a báránynál szokatlan hősiességgel elküldi a farkast és folytatja azt az életet, amelyet eddig élt.

Özv. Dankó Béláné és Társa

EKLI JÓZSEF

a város legrégebb s legdusabban felszerelt temetkezési vállalata.

Üzlethelyiség Kossuth-utca 15. szám. Telefon 322. szám.

Telep: Széchenyi-u. 28. szám. Saját ház.

Éjjeli felvétel: Csapó-u. 16. szám. — Telefon 66. szám.

Minden a temetkezés szakmájába vágó megbízást a tulajdonos személyes felügyelete mellett végzünk bármely vidék vagy külföldön is.

A tolvaj.

Voysin Richard	— — — —	Góth Sándor
Marie, felesége	— — — —	Góthné K. Ella
Lagardes Raymund	— — — —	Kemény Lajos
Lambault	— — — —	Pethő Pál
Lagardes Fernand	— — — —	Lajthay Károly
Lagardes Izabella	— — — —	Uti Gizella
Andre, inas	— — — —	Kolozsvári A.
Komornyik	— — — —	Perényi K.

LUDESER JÁNOS, DEBRECZEN, Városház épület. ==

Különösen színházi sálakban, kesztyűkben, legyezőkben és illatszerekben nagy választék.

Színházi bluzok féláron.

A bor.

Baracs Imre	— — — —	Szilágyi Ernő
Baracs Matyi	— — — —	Kormos Ferenc.
Baracsné, Szunyogh Juli	— — — —	Halassy Mariska
Özv. Szuayoghné	— — — —	Uti G.

Szunyogh Rozi	— — — —	Vajda I.
Mihály, nagybátyja	— — — —	Kemény Lajos
Eszter, özvegyasszony	— — — —	Kiss Mariska
Göre Gábor, bíró	— — — —	Zilahy Gyula
Göréné	— — — —	H. Serfőzy Etel
Durbincs sógor	— — — —	Kassai Károly
Katsa	— — — —	Szabó Gizella
Bige	} cigányok	Szakács A.
Tepsi		Vajda A.
Ceglédy, állatorvos	— — — —	Pethő Pál
Kisbíró	— — — —	Kiss Imre
Zsuzsi	— — — —	Vámos G.
Kocsis	— — — —	Kolozsvári
Jancsi	— — — —	Horváth Izca.

Kivételes olcsó árak!

Eredeti angol kemény- és puhakalapok 5 koronától. Kitűnő férfi-ingek K 3-50-tól és szebbnél szebb nyakkendők igen nagy választékban

LENGYEL UTÓDA FRANK IMRÉNÉL

a Dréher mellett.

Szabott árak!

77—1913. v. k. sz.

Árverési hirdetés.

A debreczeni kir. járásbírósnak V. 5356/1—912. számú végzése folytán közhírré tételik, miszerint Kecskeméti Árpád budapesti lakos részére 400 kor. tőke, ennek 1912. évi május hó 1. napjától számítandó 5% kamatai és az eddig összesen 67 korona 78 fillér perköltség erejéig 1912. évi december hó 10-én bíróilag lefoglalt és 1051 koronára becsült mérleg kocsis és egyéb tárgyakkal álló ingóságok **1913. évi február hó 11-én, délután 1/23 órakor** kezdetét veendő és alperes lakásán, Ajtó-utca 26. számú háznál megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is eladatni fognak.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mindazon foglaltatók részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik.

Debreczen, 1913. évi január hó 19.

Török Péter,
bírói kiküldött.**Szabó Miklós**

Debreczen, Piacz-utca 19. sz. alatt
(volt Ranunkel házban.)

Rendelésszerűen készült, kész
férfi, fiu és gyermekruha
különlegességek állandóan raktáron.

Felöltők, télikabátok.

Külön mértékszerű
angol uri szabóság.

Helyi és megyei telefon 10—64.

Legolcsóbb szabott árak
minden darabon feltüntetve.

Meghívó

a „Reichmann Ármin-féle Kőbánya Részvénytársaság“ 1913. évi február hó 6-ik napján, csütörtökön délben 12 órakor a saját helyiségében tartandó

IV. ÉVI RENDES KÖZGYÜLÉSÉRE.

TÁRGYSOROZAT:

1. Az igazgatóság jelentése. 2. Az 1912. évi mérleg és zárszámadás és az erre vonatkozó felügyelő-bizottsági jelentés. 3. Határozathozatal a nyereség felosztása tárgyában. 4. Határozathozatal a felmentvény megadása tárgyában. 5. Két igazgatósági tag választása három évre. 6. Három felügyelő-bizottsági tag választása három évre.

Debreczen, 1913 január hó 27-én.

Az igazgatóság.

Kivonat az alapszabályokból: 13. §. Szavazati joggal csak azon részvényes bír, ki részvényét a le nem járt szelvényekkel együtt 5 nappal a közgyűlés megtartására kifizűött határidő előtt a Debreczeni Hitelbank Rt.-nál leteszi.

Tartozik.

MÉRLEG-SZÁMLA.

Követel.

Készpénz és készpénzbetétek	20,170-07	Részvénytőke	200,000.—
Biztosítékok és óvadékok	112,225.—	Tartalék-alap *)	30,000.—
Készletek	400,439-86	Értékpapír kölcsön.	112,075.—
Kifizetetlen keresetek	71,905-78	Munkás előlegek és elszámolási összegek	5,187-70
Munkás előlegek és elszámolási összegek	19,694-38	Hitelezők	517,970.—
Adósok	253,456-60	Mult évi nyereség áthozat	1,047-07
Idegen értékek	30,300.—	1912. évi nyereség áthozat	41,911-92
			42,958-99
	908,191-69		908,191-69

* Tartalékalap az ideai szaporulattal együtt 40,000.—

Tartozik.

VESZTESÉG- ÉS NYERESÉG SZÁMLA.

Követel.

Költségek, igazg. és tiszti fizetések stb.	69,058-39	Bányák	61,291-04
Bányabérek	29,835-63	Vállalatok	71,114-90
Mult évi nyereség áthozat	1,047-07	Mult évi nyereség áthozat	10,470-07
1912. évi nyereség	41,911-92		
	141,853-01		141,853-01

Pollaosek Ferencz, pénztárnok.

Kallós Ármia, cégvezető főkönyvelő.

AZ IGAZGATÓSÁG:

Dr. Fejér Ferencz,
igazg. tag.

Rauch Árpád,
ügyvezető igazgató.

Dr. Kenézy Gyula,
elnök.

Forral Ernő,
igazg. tag.

A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

Bernfeld Sámuel,

Dr. Czako Zsigmond,

Molnár Antal,

Meghívás.

A Polgári Takaré- és Segélyszövetkezet Debreczenben

XVI. ÉVI RENDES KÖZGYÜLÉSÉT

1913. évi február hó 23-án d. e. 11 órakor saját hivatali helyiségében Piao-u. 73. tartja meg, melyre a szövetkezet tagjai tisztelettel meghívottnak.

TÁRGYSOROZAT:

1. Közgyűlési jegyzőkönyvhitelesítő 3 tag választása.
2. Igazgatósági jelentés a mult üzletév eredményéről.
3. Az 1912. évi mérleg és zárszámadások előterjesztése.
4. A felügyelő-bizottság jelentése, az igazgatóság, felügyelő-bizottság részére adandó felmentvény feletti határozathozatal.
5. Felszámoló-bizottság jelentése.
6. Három igazgatósági tag választása.
7. Három rendes és két pót felügyelő-bizottsági tag választása.
8. Öt felszámoló-bizottsági tag választása.
9. Esetleges indítványok, melyek a közgyűlés előtt 8 nappal az igazgatóságnál írásban beadandók.

Debreczen, 1913 január 24-én.

Rásó Gyula,
kir. tanácsos, elnök.

Dr. Freund Jenő,
jogtanácsos-jegyző.

Kivonat az alapszabályokból: 24. §. A közgyűlésen egytől öt üzletrésszel bíró tag egy szavazattal, hattól 10 üzletrésszel bíró tag 2 szavazattal, tíz üzletrésszel többel bíró tag minden további tíz üzletrész után ismét egy-egy szavazati joggal bír, ugy azonban, hogy saját betétei után tíz szavazatnál többet egy tag sem érvényesíthet. A szavazati érvényességéhez a szavazati lap felmutatása szükséges. Szavazati jogát mindenki személyesen vagy írásbeli meghatalmazással ellátott tag által gyakorolhatja, azonban a saját szavazatán kívül 10 szavazatnál többet meghatalmazás alapján senki sem gyakorolhat. A meghatalmazás a közgyűlés megnyitása előtt az elnöknek nyújtandó be. Nő csak férje, vagy csak oly férfi meghatalmazottja által, ki a szövetkezetnek tagja, továbbá jogi személy a képviselőjére jogosult közeg által gyakorolhatja szavazati jogát. Szavazati, valamint cselekvő és szenvedő választási jogukat csak azon tagok gyakorolhatják, kik 1913. évi február 22-én d. u. 5 óráig igazolványukat a szövetkezet helyiségében átveszik és a közgyűlésen személyazonosságukat igazolják. A közgyűlés helyén vagy idejében igazolvány nélkül szavazólapok nem adatkak ki.